

פְּנִינִים נִפְלָאִים וּמְתוּקִים עַל הַפְּרָשָׁה

זֶרַע שְׂמִשׁוֹן

מתוך הספר המסגל "זרע שמשון" שחברו המקבל האלקי הקדמון רבי שמשון חיים נחמני זכר צדיק וקדוש לברכה. אשר בקש שילמדו בספרו והבטיח ישועות רבות למקמי בקשתו.

פְּרִשְׁת בַּמְדַּבֵּר תִּשְׁפ"ב • גְּלִיוֹן 190

תּוֹרַת שְׂמִשׁוֹן

בְּאוֹר דְּבְרֵי הַמְדַּרְשׁ שְׂסַתֵּם הַקַּב"ה טַעַנְתָּ הָאֲמוֹת עַל שְׂקִבְלוֹ יִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה וְאָמַר לָהֶם לְהֵבִיא אֶת סִפְרֵי יְחוּסֵיהֶם

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה בַּמְדַּבֵּר סִינֵי בְּאֶהָל מוֹעֵד בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בְּשָׁנָה הַשְּׁנִית לְצֵאתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר שְׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפַּחְתֶּם לְבֵית אֲבֹתְכֶם בְּמִסְפָּר שְׁמוֹת כָּל זָכָר לְגִלְגֻלְתֶּם' (במדבר א א-ב): אָמְרוּ בַּמְדַּרְשׁ (ילקוט רמז תרפד), בְּשַׁעָה שְׂקִבְלוֹ יִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה נִתְקַנְאוּ אֲמוֹת הָעוֹלָם בְּהֵן, מַה רָאוּ יִשְׂרָאֵל לְהִתְקַרֵּב יוֹתֵר מִן הָאֲמוֹת, סַתֵּם פִּיֵּן הַקַּב"ה, אָמַר לָהֶן הֵבִיאוּ לִי סִפְרֵי יוֹחֲסִין שְׁלַכְכֶם, שְׁנֵאמַר (תהלים צו ז) 'הִבִּיאוּ לִי מִשְׁפָּחוֹת עִמִּים, כְּשֶׁם שְׁבָנֵי מִבְּיַאֵין וַיִּתְיַלְדוּ עַל מִשְׁפָּחְתֶּם, לְכֶךָ מִנְאֵם בְּרֹאשׁ הַסִּפְרֵי הִזֵּה אַחֵר הַמִּצְוֹת, אֵלֶּה הַמִּצְוֹת אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינֵי' (ויקרא כז לד). וְאַחֵר כֶּךָ וַיְדַבֵּר ה' בַּמְדַּבֵּר סִינֵי שְׂאוּ אֶת רֹאשׁ כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שְׂלֵא זָכוּ לְטוֹל אֶת הַתּוֹרָה אֲלֵא בְּשִׁבִיל הַיּוֹחֲסִין שְׁלָהֶן.

קִשְׂיָה בְּדַבְרֵי הַמְדַּרְשׁ

מִקְשָׁה רַבְנֵי הַזֶּרַע שְׂמִשׁוֹן זִלְה"ה: יֵשׁ לְהִבִּין מַה צֶּרֶךְ שְׂיִסְתֵּם הַקַּב"ה אֶת פִּיֵּיכֶם, אִם אֵין שׁוּם מִמְשׁוֹת בְּטַעַנְתֶּם שֶׁל הָאֲמוֹת, שְׁהַרִי הֵם עֲצָמָם לֹא רָצוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה כְּשֶׁהַקַּב"ה בָּא אֲלֵיהֶם, וְכִמוֹ שְׂמוּבָא בַּמְדַּרְשׁ (ראח רש"י דברים לג, ב), וּמַה שְׂיִךְ קִנְאָה בְּדַבֵּר שְׁהֵם עֲצָמָם לֹא רָצוּ.

וְעוֹד דָּאֵם טַעַנְתֶּם טַעַנְהָ, מַה מוֹעִיל לְסַתֵּם פִּיֵּיכֶם בְּהִבָּאת סִפְרֵי יוֹחֲסִין.

אֲמוֹת הָעוֹלָם טַעַנּוּ שְׂבָנֵי יִשְׂרָאֵל שְׁפָלִים וּמִבְקָשִׁים לְהַגְדִּיל אֶת עֲצָמָם

וּמִפְּרִשׁ הַזֶּרַע שְׂמִשׁוֹן זִלְה"ה בַּאֲפֵן נִפְלָא: שְׂיִסוּד טַעַנְתָּ הָאֲמוֹת

הִיָּה מִשׁוּם שְׁהֵם מִתְמַיְהִים הַאִיךְ יִתְכַּן שְׁבָנֵי יִשְׂרָאֵל הַצְּלִיחוּ לְהִתְקַרֵּב וְלֹאמַר בְּגִבּוּרָה נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע' כְּדִי לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה יוֹתֵר מִשְׂאָר הָאֲמוֹת שְׂלֵא הָיוּ יְכוּלִים לֹאמַר נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע מִחַמַּת הַקִּשֵׁי שֶׁל קִיּוּם הַמִּצְוֹת. וְלִכְךָ טוֹעַנִים שְׂבוּדָאֵי שְׂבָנֵי יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כֵּן מִחַמַּת גְּאוּתָם, וְהִינּוּ שְׂכַשְׂרָאוּ יִשְׂרָאֵל שְׁהֵם יְחִידִים נְבִזִים וְשְׁפָלִים, וְכִמוֹ שְׂמַצְיָנוּ שְׁנִקְרָא יַעֲקֹב אֲבִינוּ 'קִטָּן' בְּפִסּוּק (בראשית כז, טו) 'יַעֲקֹב בְּנֵה הַקִּטָּן', מִי יְקוּם יַעֲקֹב כִּי קִטָּן הוּא' (עמוס ג, ב-ה), וְכִדִי לְצֵאת מִשְׁפָּלוֹת זֶה הַכְּנִיסוּ עֲצָמָם בְּכַח לְקַבֵּל הַתּוֹרָה כְּדִי לְהַגְדִּיל אֶת עֲצָמָם וְאֵת כְּבוֹדָם, וּמַחַמַּת טַעַנְהָ זֶה אָמְרוּ אֲמוֹת הָעוֹלָם לְפָנֵי הַקַּב"ה, שְׂאִין לוֹ לְקַרֵּב אוֹתָם מִחַמַּת כֵּן, שְׁהַרִי מַה שְׁעָשׂוּ לֹא הִיָּה בְּלֵב שְׁלֵם אֲלֵא לְהַנָּאת עֲצָמָם.

וְזֵה מַה שְׂאָמְרוּ בַּמְדַּרְשׁ שְׂטַעַנּוּ הָאֲמוֹת כְּנֶגֶד יִשְׂרָאֵל מַה רָאוּ לְהִתְקַרֵּב יוֹתֵר מִן הָאֲמוֹת, הִינּוּ שְׂטַעַנּוּ הָאֲמוֹת עַל מַה שְׁהִתְקַרְבוּ יִשְׂרָאֵל לֹאמַר 'נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע' יוֹתֵר מִמֶּה, שְׁעָשׂוּ כֵּן מִחַמַּת הַיּוֹתָם שְׁפָלִים וְקִטְנִים, וְרָצוּ בְּמַעֲשֵׂה זֶה לְהַגְדִּיל אֶת עֲצָמָם וְאֵת כְּבוֹדָם, וְדַבְרֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֶמְרָם 'נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע' לֹא הָיוּ לְשֵׁם שְׂמִים.

מִסְפָּר הַיּוֹחֲסִים מִתְבַּרֵּר שְׂבָנֵי יִשְׂרָאֵל הֵם הַגְּדוּלִים
עַל כֶּךָ סַתֵּם הַקַּב"ה פִּיֵּיכֶם וְטַעַנְתֶּם בְּאֶמְרוֹ לָהֶם הֵבִיאוּ לִי סִפְרֵי יוֹחֲסִין שְׁלַכְכֶם, שְׂמַשֵּׁם יִתְבַּרֵּר הַפֶּה סְבַרְתְּכֶם, שְׁהַרִי עָשׂוּ מִכֹּר בְּכוֹרְתוֹ לְיַעֲקֹב, וְאִם כֵּן מִתְבַּרֵּר שְׂאֲדַרְבָּה יַעֲקֹב הוּא הַגְּדוֹל וְעָשׂוּ הוּא הַקִּטָּן וְהַשְּׁפָל, וְאִם כֵּן אֵין לֹאמַר שְׂמַה שְׂאָמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע הִיָּה זֶה מַחַמַּת שְׂרָצוּ לְהֵבִיא גְדֻלָּה עַל עֲצָמָם, שְׁהַרִי הֵם הַגְּדוּלִים וְהַבְּכוּרִים, וְנִמְצָא שְׂלֵא עָשׂוּ מַעֲשֵׂה זֶה כְּדִי לְהַגְדִּיל אֶת עֲצָמָם, שְׁהַרִי הֵם גְּדוּלִים כְּבָר לְפָנֵי כֵּן, וְאִם כֵּן בְּוֹדָאֵי רָאוּי לִי לְקַרְבָּם וּלְגַדְלָם מִחַמַּת שְׂאָמְרוּ 'נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע', מַה שְׂלֵא עָשׂוּ אֲמוֹת הָעוֹלָם שְׂדַחוּ אֶת הַקַּב"ה וְאָמְרוּ שְׂאִינָם רוֹצִים אֶת הַתּוֹרָה. (זרע שמשון' פרשתנו אות ג)

דְּבַר בַּעֲתוֹ מַה טוֹב

בְּחֹדְשֵׁי הַקִּיּוּ מוֹסִיפִים לִימּוֹד בְּסִפְרֵי הַנִּפְלָא וְהַמְסוּגָל

'תולדות שמשון'

עַל פְּרָקֵי אֲבוֹת

סִפְרוֹ הַרְאִשׁוֹן שֶׁל רַבִּינוּ

לַהֲשִׁיג בַּחֲנוּוֹת הַסִּפְרִים לְפָרִיטִים:

אַרְצֵי יִשְׂרָאֵל 02-80-80-500
אַרְז"ב 347-496-5657

הוֹצֵאת הַגְּלִיוֹן וְהַפְּצַתוֹ לְזִכְרוֹת

יַשְׁעִיָּה בֶן סִלְחָה

לְהַחֲבִישׁ בְּקִרְבּוֹ בִּשְׁוֹרוֹת טוֹבוֹת

וּלְהַצְלִיחַ וּבְרַכָּה כֻּלֵי מוֹתָה וְדֹאגָה

זְכוֹת רַבְנֵי הַבְּשׂוּחוֹת וּבְרִכוֹתֵינוּ הַכְּבוֹדוֹת יַעֲמוּד לְהַתְבַּרֵּךְ בְּכָל

בְּרַכַּת הַמַּחֲבֵר
מִתּוֹךְ הַקְּדָמָה הַסִּפְר

הוֹצֵאת הַגְּלִיוֹן וְהַפְּצַתוֹ לְזִכְרוֹת

אַהֲרֹן בֶּן גִּיטֵל בִּילֵא

וְכָל מִשְׁפַּחְתּוֹ וְכָל הַנְּלוּזִים אֲלָיו

לְשַׁפְּעֵי בְרַכָּה וְהַצְלַחָה גְּדוּלָה בְּכָל מוֹכַל כָּל

זְכוֹת רַבְנֵי הַבְּשׂוּחוֹת וּבְרִכוֹתֵינוּ הַכְּבוֹדוֹת יַעֲמוּד לְהַתְבַּרֵּךְ בְּכָל

פְּנִינֵי שִׁמְשׁוֹן

פְּנִינִים וְרַעֲיוֹנוֹת כִּכְתָּבְכֶם וְכִלְשׁוֹנֶם

שִׁיכוֹת זְכִירַת יְצִיאַת מִצְרַיִם לְכָל הַמְּצוּוֹת

ועל זה אמר 'אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך וכו', הרי לך ראיה שאני ראשון ומבלעדי אין אלהים, שהרי הוצאתיך מארץ מצרים, והלא מצרים היתה מלאה כשפים, ואף על פי כן הוצאתיך משם, שמע מינה ש'מבלעדי אין אלהים', ואפלו כשפים. ואם תאמר, והלא אמר רבי יוחנן, למה נקרא שם כשפים, שמכחישין פמליא של מעלה. לכן אמר הכתוב, 'אנכי ה' אלקיך, ולא אלקים'. כלומר, בשביל שאני אלקיך, שאני אוהב אותך ביותר, לפי שאתם עתידין לקבל התורה, ויהיה רב זכותכם, לכן הצלתי אתכם אף נגד הכשופים. (אות ד)

מתי נחשב נתינת מתנה לתלמיד חכם כמקריב בפורים

'מה שאמרו ז"ל (כתובות קה, ב), כל המביא דורון לתלמיד חכם כאלו הקריב בפורים, וכל המהנה חכם מנכסיו וכו', זהו במי שעושה זה בלי שום תנאי, אבל מי שעושה תנאי לזכות בתורתו, בזיון וגנאי הוא לו, שמוכיח הדבר שאינו עושה לשם שמים אלא לתקנת פרס, ובוז יבוז לו'. (אות ד)

רק האמות נקראים בני נח

שהאמות טוענים, כלום נתת לנו התורה בכפית ההר כישראל ולא קבלנוה, והקדוש ברוך הוא משיב להם, מפני שלא שמרתם מתחלה השבע מצוות בני נח שנתתי לכם. והכי נמי זו היא טענתם, דהא קדם מתן תורה כלנו היינו בכלל בני נח, ואף ישראל לא שמרו השבע מצוות כמונו, ומה ראו אלו להתקרב שהקדוש ברוך הוא יכפה עליהם את ההר, יותר ממה שעשה לנו. מיד סתם פיהם הקדוש ברוך הוא, אתם אומרים שכלכם בני נח ואף ישראל בכלל, הביאו לי ספר יחוסכם ותראו שאתם לבדכם קרויים בני נח, אבל בני הם בני אברהם יצחק ויעקב, שיצאו מכלל בני נח. (פרשתנו אות ג)

תורת חיים

פְּנִינִים מִתּוֹרַתוֹ שֶׁל הָאוֹר הַחַיִּים הַקְּדוֹשׁ - הַרְהִיק רַבֵּי חַיִּים בֶּן עֶטָר נִלְבַּע ט"ו תמוז תק"ג

באור כפל לשון הפסוק

שאו את ראש כל עדת בני ישראל למשפחתם לבית אבתם במספר שמות כל זכר לגלגלתם מן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא בישראל תפקדו אתם לצבאתם אתה ואהרן' (במדבר א, ב-ג):

רבנו האור החיים זלה"ה מדקדק: מפני מה הצריך הפסוק לכפל ולומר טוב 'תפקדו אתם' מאחר שכבר אמר בפסוק הקודם 'שאו את ראש'.

ומתירץ האור החיים זלה"ה עפ"י מה שאמרו במדרש (ילקוט רמז תרפד), בשעה שקבלו ישראל את התורה נתקנאו אמות העולם בהן, מה ראו ישראל להתקרב יותר מן האמות, סתם פיהן הקב"ה, אמר להן הביאו לי ספר יחוסין שלכם, שנאמר (תהלים צו ז) 'הבו לה' משפחות עמים, כשם שבני מביאין וכו'. ומוכח מדברי המדרש שהקב"ה יקפיד על היחוס, וישפל כל מי שחסר לו ספר היחוסין של משפחתו.

ולפי זה מתבאר היטב דקדוק לשון הפסוק, שבתחלה קדם שבא למנות את בני ישראל ולהחשיבם, אמר 'שאו את ראש', שאו מלשון נשיאות ורוממות, שאמר להם למצוא כל אחד ואחד את ספר יחוסו, שעל ידי כך יזכו למעלה יותר מאמות העולם, ולאחר מכן באר מה המעלה שיזכו בה, 'מן עשרים שנה ומעלה וכו' תפקדו אתם'.

לקראת חג השבועות חג מתן תורה

מתיקות לשון קדשו של רבנו האור החיים הקדוש זלה"ה במעלת וחביבות התורה: 'ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה' אלקיך' (דברים כו, יא), 'רמז במאמר 'בכל הטוב' אל התורה כאמרו ז"ל (ברכות ה, ב) 'אין טוב אלא תורה', שאם היו בני אדם מרגישין במתיקות וערבות טוב התורה היו משתגעים ומתלהטים אחריה ולא יחשב בעיניהם מלא עולם כסף וזהב למאומה כי התורה כוללת כל הטובות שבעולם.

